

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان شهدای سلامت نی ریز

پلی هیدرو آمینوس (افزایش مایع آمنیوتیک)

تهیه کننده : شهناز بنان

کارشناس پرستاری

تاریخ تهیه : بهار 1401

تاریخ بازنگری: بهار 1404

تایید کننده: دکتر مرضیه پویان متخصص زنان و زایمان

منبع: برونر و سودارث 2014

مایع آمنیوتیک چیست؟

مایع آمنیوتیک ماده ای است که جنین را در کیسه جنین احاطه کرده است. این مایع کارهای مهمی انجام می دهد که عبارتند از:

- بعنوان یک ضربه گیر جنین را در مقابل صدمات و بند ناف را در قابل تحت فشار قرار گرفتن (و در نتیجه اختلال در اکسیژن رسانی به جنین) محافظت می کند.

- جنین و رحم را از عفونت محافظت می کند.
- به عنوان یک منبع پشتیبان کوتاه مدت از مایعات و مواد غذایی عمل می کند.

- به جنین برای تنفس و تحرک کمک می کند.
- به تکامل مناسب سیستم های گوارشی، اسکلتی، عضلانی و تنفسی جنین کمک می کند.

مایع آمنیوتیک کجا تولید می شود؟

در طی 16 هفته اول حاملگی ، جفت، غشاهای آمنیوتیک، بند ناف و پوست جنین همگی مایعی تولید می کنند که همزمان با رشد جنین کیسه آمنیوتیک را پر می کند. پس از آن جنین شروع به

بلعیدن مایع کرده، مایع از کلیه های جنین گذشته و بصورت ادرار از بدن جنین خارج می شود و این چرخه مجددا تکرار می شود بطوریکه کل مایع آمنیوتیک هر چند ساعت یک بار از این چرخه عبور می کند.

تعجب نکنید! بله، بیشتر مایع آمنیوتیک در واقع ادرار است.

جنین همچنین مقداری مایع از ریه هایش ترشح می کند. مقدار کمی از مایع آمنیوتیک جذب کیسه آمنیوتیک شده و وارد بدن مادر می شود و یا از طریق خون بند ناف به بدن مادر بر می گردد. بنابراین، جنین نقش مهمی در حفظ مقدار مناسب مایه در کیسه آمنیوتیک دارد. زیاد بودن مایع هیدرآمینوس یا پلی هیدرآمینوس و کم بودن آن الیگوهیدر آمینوس خوانده می شود.

تشخیص زیاد بودن مایع آمنیوتیک رشد سریعتر از طبیعی رحم ممکن است شخص را به زیاد بودن مایع مشکوک کند. زیاد بودن مایع ممکن است سبب شود مادر حرکات جنین را آنطور که باید در سه ماهه دوم یا سوم حس کند احساس نکند.

بیمار ممکن است علائمی نظیر دردهای شکمی (ناشی از فشار زیاد مایع)، نوسان شدید وزن، کمر درد، و ورم شدید پاها و قوزک پا داشته باشد. در صورت وجود این علائم پزشک برای بیمار سونوگرافی تجویز کرده و اندکس مایع آمنیوتیک را محاسبه می کند.

اندکس بالای 25 سانتی متر بیش از حد تلقی می شود. مقدار طبیعی این اندکس در سه ماهه سوم حاملگی 5 تا 25 سانتی متر است.

علت:

در بیشتر موارد نا مشخص است.

ناهنجاری های دستگاه عصبی جنینی، دستگاه گوارشی

دیابت در مادر

دیابت در مادر / مصرف مواد مخدر در مادر / افزایش برون ده ادراری جنین (ماکروزومی، انتقال قل به قل، تومور هیدروپس فتالیس)

کاهش جذب جنین از راه لوله گوارش (ناهنجاری مری)

کاهش میزان بلع جنین (ناهنجاری های لوله عصبی

افزایش ترشح مایع آمنیوتیک به وسیله جفت بزرگ (دیابت، بارداری چند قلو)

علائم:

- تنگی نفس شدید (گاهی مادر تنها در حالت ایستاده قادر به نفس کشیدن است)

- تورم پا، ناحیه تناسلی و دیواره شکم

- در موارد نادر به علت فشار زیاد رحم روی مجاری ادراری، کاهش دفع ادرار رخ می دهد.

- دشوار شدن شنیدن صدای قلب جنین

تدابیر درمانی:

- در اولین قدم ضروری است علت زیاد شدن مایع

آمنیون مشخص شود. درمان، تنها در مورد علامت دار لازم است. در صورتی که سونوگرافی وجود نقص

قابل توجهی را در جنین نشان دهد، مشاوره با والدین

باید انجام شود. از آنجایی که ناهنجاری های جنینی

سهام عمده ای در بروز این اختلال دارند ضروری

است سلامت جنین با انجام سونوگرافی سلامت تا حد

ممکن تضمین شود.

- با آزمایش قند خون مادر را از نظر ابتلا به دیابت

بررسی می کند.

- در موارد خفیف، استفاده از مسکن شبانه برای رفع احساس ناراحتی موثر خواهد بود.

توصیه های مقابله با عوارض پلی هیدآمنیوس:

- استراحت کنید به خصوص در مراحل آخر بارداری - وعده های غذایی سبک میل کنید.

- از انجام حرکات سریع اجتناب کنید.

- در هنگام خواب با استفاده از بالش شکم خود را حمایت کنید.

- از ادویه های تند و هر نوع غذایی که منجر به تشدید سوزش سردل می شود اجتناب کنید.

- بلافاصله پس از صرف غذا دراز نکشید.

- در هنگام انجام کارها حتما از کسی کمک بگیرید.

وب سایت : neyritshp.sums.ac.ir
شماره تماس : ۵۳۴۰۱۱۰۴
پورتال : ۵۳۴۰۱۱۶

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه می توانید فایل متنی پمفلت را دانلود نمایید.